

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z danom naslednjega dne ter stane mesečno po št. K 30.—, za izjemstvo K 50.—, dostavljen na dom K 34.—, na izkaznice K 30.—. Inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. SHS poštnoštevnica št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

518 Maribor, četrtek 9. marca 1922.

Številka: 56.

Poglavje o prijateljstvu z Italijo.

Maribor, 7. marca

V včerajšnji seji narodne skupščine v Beogradu je bilo na dnevnem redu reško vprašanje. Razburjenje, ki je zaradi dogodkov na Reki napolnilo vse naše prebivalstvo, je odjeknilo tudi v našem parlamentu in vedlo do elementarnega izbruha nevolje proti Italiji, ki je službeno podpirala fašistiški puč na Reki s svojo oficijelno pasivnostjo in zlasti še s tem, da je trpela prevažanje fašistovskih banditov in orožja ter municije na Reko.

Na zahtevo nekaterih poslancev je minister za zunanje zadeve dr. Ninčič poročal o dogodkih na Reki in o korakih, ki jih je storila naša vlada. Izjavil je, da je bila naša vlada že vnaprej ponudena o predstojem puču fašistov in da je obvestila o tem tudi italijansko vlado. Italijanska vlada je torej vnaprej bila obveščena, da se pripravlja iz njene teritorije lopovski napad na od Italije in mednarodno priznane suverene reško državo. In kaj je storila? Nič. — Dalje je izjavil Ninčič, da je italijanska vlada po svojem beograjskem poslaniku g. Manzóniju sporočila naši vladi, da bo storila za vzpostavitev legalnega položaja na Reki najodločnejše korake. In vendar vemo, da je doslej stopila v izvezo edino s fašistovskimi voditelji in jih poslala na Reko, in vemo tudi, da se pripravlja italijanska vlada, da s pomočjo fašistov uniči svoječasne legalno izvršene volitve v reško konstituantno in pod fašistovskim terorjem — po istrskem vzorcu! — izvede nove. Ali more naša vlada sankcionirati to boljševisko nasilje italijanske vlade?

Dr. Ninčič je povdaril, nadalje popolnoma upravičeno nujno potrebo izvedbe rapalske pogodbe, ob enem pa popolnoma po nepotrebnem opozoril tudi na potrebo prijateljskih odnosov z Italijo in da naj zato ohranimo hladnokrvnost. Ta apel je moral Ninčič nasloviti pač predvsem na naslov italijanske vlade v Rimu, ker ona nosi polno odgovornost za vse, kar se godi na Reki. Ona je odgovorna za prevrat na Reki, ki je glasom pisanja vsega laškega časopisja zamišljen kot začetek razkrojne akcije zoper našo državo. Laški list »Azione« izrečno pravi, da je g. Contarini dal svojo ostavko, ker ni hotel prevzeti odgovornosti za takšno akcijo, prevzel pa jo je Schanzer, ki ga dobro poznamo po njegovih zahtevih na konferenci v Washingtonu, da treba gašo državo razorožiti.

Naravno, da je morala Ninčičeva fraza o potrebi prijateljstva z Italijo, vzeta iz besednega zaklada gospodov Vesniča in Pasiča, pri vseh onih, ki pravično pojmujejo položaj, vzbuditi najhujše ogorčenje, in so zlasti demokratiški poslanci z vso ogorčenostjo protestirali proti suženjsko-klavernemu tonu, v katerem je g. Ninčič obravnaval to vprašanje, s katerim so spojeni življenjski interesi našega naroda. Neokusnost je neprestano povdarjanje potrebe prijateljstva napram državi, ki je že tolikokrat prekršila svoje obveze napram našemu narodu, ki nam je z nasiljem ugrabila nad pol milijona našega naroda z najlepšimi ozemljem ob morju, ki je iz tamošnjih krajev, zlasti iz Istre, napravlja groblje našega nacionalnega življenja, zaprla vse naše šole, pregnala našo inteligenco in dala po fašistih potvoriti pri volitvah narodno voljo, ki je vedela ne le za poslednji izvršeni atentat na Reko, ampak tudi za svoječasne d'Annunzijeve harlekinade, ni ni nikdar ranila z mezinem, da jih prepreči; ki še do danes ni izvršila rapalske pogodbe.

Antante in Poljske v Beogradu.

— Odhod delegacij. — Otvoritev konference. — Na dnevnem redu so izključno gospodarska vprašanja. — Posvetovanja češkoslovaške delegacije.

ZM Beograd, 8. marca: Rumunska delegacija, ki se je radi tehničnih ovir zakasnila, dospe po najnovejših poročilih danes v Beograd. Med tem so se češkoslovaški, poljski in naši delegatje med seboj spoznali in se pogajali o predpripravi za konferenco. Včeraj so obiskali zunanega ministra dr. Ninčiča, vodja češkoslovaške delegacije, poslanik Kalina, vodja poljske delegacije, poslanik Olinsky in rumunski poslanik Emaudi. Člane češkoslovaške delegacije je včeraj sprejel ministrski predsednik Pašić. Zunanje ministrstvo je sklenilo, da se bo na konferenci razpravljalo v francoskem jeziku. Tudi o poteku konference se bodo objavila kratka poročila v francoskem jeziku. Naša delegacija se je izpopolnila z zastopniki zagrebške in sarajevske trgovske in obrtne zbornice in hrvatske hranilnice v Zagrebu.

ZM Beograd, 8. marca: Konferenca male antante se bo danes popoldne ob 15 uri otvorila. O političnih vprašanjih se ne bo razpravljalo, ker

se je o teh posvetovalo že pri sestanku v Bukarešti in v Bratislavi. Razpravljalo se bo v glavnem o zadevah, ki so na dnevnem redu genovske konference, kakor o metodi izvršitve temeljnih načel resolucije, ki jo je sprejel vrhovni svet dne 6. januarja v Cannesu, nadalje o finančnih, gospodarskih, trgovskih in prometnih vprašanjih.

ZM Beograd, 8. marca: Po informacijah rumunskega poslanstva v Beogradu se je odhod rumunske delegacije, ki je že med potom, zavlekel vsled volitev v senat.

ZM Beograd, 8. marca: Člani češkoslovaške delegacije s poslanikom Kalino na čelu so se razgovarjali z min. predsedn. Pašićem o načelnih točkah, katere ima rešiti konferenca male antante v Beogradu. Popoldne se je vršil sestanek češkoslovaških delegatov, na katerem niso razpravljali meritorno nikakih posebnih vprašanj, ampak le v glavnih obrisih najvažnejše probleme beograjske in genovske konference.

Pogajanja za likvidacijo avstro-ogr-ske banke.

DKU Dunaj, 7. marca. Včeraj so se sestali člani komisije, ki ima izvršiti likvidacijo avstro-ogr-ske banke in so se v seji, katera se je danes nadaljevala, posvetovali glede nekaterih nerešenih vprašanj, ki ovirajo sporazum med interesi. Te seje so se udeležili zastopniki nasledstvenih držav kakor tudi zastopniki generalnega sveta. V prvi vrsti gre za to, da se rešijo zahteve posameznih vlad glede posesti po sklepu mirovne pogodbe žigosanih oziroma v prometu ukinjenih bankovcev. Pogajanja se bodo nadaljevala v sredo 8. t. m.

Italijani se treznijo?

DKU Rim, 7. marca. »Tribuna« poroča iz Rijeke: Castelli pripravlja koncentracijsko vlado, dalje izgon vseh, ki niso Riječani ter zaplenbo orožja. Listi se izjavljajo proti fašistovskim prenapetostem in naglašajo potrebo, da ostane v veljavi rapalska pogodba zlasti še z ozirom na konferenco v Genovi.

Zavezniki in vprašanje Vilne.

DKU Varšava, 7. marca. (Pat.) Danes so se opasili pri zunanjem ministru poslaniki Anglije, Francije in Italije ter v imenu svojih vlad opozorili poljsko vlado, da je sklep poljskega sejma glede priključitve Vilne Poljski naredil na zavezniške vlade najslabši vtis. Minister Skirmunt je vzel to izjavo na znanje in pripomnil samo to, da jo sporoči merodajnim činiteljem.

Amerika in konferenca v Genovi.

DKU Washington, 7. marca: (Reuter). Kabinet je pretresal vprašanje glede ureditve finančnih odnosov do ostalih svetovnih držav. Kakor javljajo, ni vlada privolila, da bi se konference v Genovi udeležila ameriška komisija za ureditev inozemskih dolgov.

Sklicanje italijanskega parlamenta.

DKU Rim, 7. marca. (Stefani.) Zbornica in senat sta sklicana na dne 15. marca.

Brezposelnost v Italiji.

DKU Rim, 7. marca. Uradni izkaz ugotavlja, da je iznašalo število brezposelnih začetkom februarja 606.000. Tekom januarja je število brezposelnih naraslo za 65.000. Brezposelnost vlada zlasti v kmetijstvu in stavbeni industriji.

Demisija vlade na Španskem.

DKU Madrid, 7. marca. (Havas.) Kabinet Maura je podal ostavko. Kralj je poveril sestavo nove vlade zborničnemu predsedniku in voditelju konzervativne stranke Sanchezu Guerra.

Odmevi Kappovega monarhističnega puča v Nemčiji.

DKU Berlin, 7. marca. (Wolff.) Kakor poročajo tukajšnji listi, je sodišče postavilo obtožnecema v procesu v Jagow-Wangenheimu in Schilleju pismeno utemeljitev razsodbe. V tem sklepu se izjavi, da se je s Kappovim pučem nameravala siloma razbiti republikanska in demokratična državna oblika in da sta tedaj Kapp in Lüttwitz poskušala z nasiljem izpremeniti ustavo Nemčije.

Ostavka Hardinga in Hughesa?

TIP-Washington, 7. marca. Senatorjema Borahu in Lodgesu, ki sta vodila v senatu opozicijo proti pacifičnemu paktu, se je pridružilo sedaj tudi več pristašev demokratske in republikanske stranke. Agitatorji proti temu paktu (znani pakt med Ameriko in Japonsko) naglašajo, da je bila z njim Amerika zopet zapletena v politični vrtnec, ki je nasproten njenim interesom. V splošnem vlada mnenje, da senat pakta ne bo ratificiral. V tem slučaju bosta Harding in Hughes prisiljena podati ostavko.

Borja 7. marca.

V Zagrebu položaj neizpremenjen, prometa z devizami in valutami ni bilo. — V Beogradu: Dunaj 1:10—1:20, Berlin 32, Milan 335. — Curih: devize: Berlin 2, New-York 5:13, London 22:56, Pariz 46:50, Milan 26:55, Praga 8:40, Budimpešta 1:60, Varšava 0:13, Dunaj 0:08, avstr. žig. krone 0:07 1/2.

be. Vse to skupno vzelo je smatrati kot sramotno presijo službene Italije na naš narod, da popusti bodisi v vprašanju Reke in prizna začasno po fašistih ustvarjeni fait accompli ali pa da morda celo privoli v italijansko željo po luki Baroš. Baš danes ni na mestu povdarjanje potrebe prijateljstva z Italijo, ampak čim večja odločnost naše vlade v zahtevi po takojšnji in polni izvršitvi obveznosti Italije glede Reke in rapalske pogodbe. Zakaj videli smo, da nam je Lah vsikdar, ko smo mi povdarjali prijateljstvo, tiščal nož v ledja.

In še eno potrebo je pokazal nastop g. Ninčiča v narodni skupščini: potrebo, da se nujno izvoli iz vseh strank že tako dolgo zahtevani parlamentarni odbor za zunanje zadeve, ki bo v navzočnosti ministra za zunanje zadeve vsako tako in podobno vprašanje dodobra pretresel ter podal zastopniku naše zunanje politike smernice, katerih se mora držati, kadar govori o vnanjih vprašanjih zastopnikom naroda in posredno tudi celemu svetu.

Madžarska na razpotju

Na Madžarskem se je razvnela volilna borba. Vladajoča Horthyjeva stranka napenja vso svojo moč in izkorišča vsako sredstvo, da bi si pridobila tudi v novem parlamentu odločilno besedo. Duh habzburškega avtokrata grofa Stefana Tisze je zopet oživel. Madžarska se vrača k vsem njegovim političnim metodam. Kljub velikanskim izpremembam političnega in socialnega življenja, ki so nastopile po vojni, se poslužuje ravnoistega političnega orožja, ki je ne samo uničilo Stefana Tiszo, marveč tudi globoko ranilo madžarski mentalitet. To, kar se je že zdavnaj preživelo, kar spada v ropotarnico politične zgodovine, je madžarskim vladajočim krogom najdragocenejše sredstvo v boju za politično moč.

Nedvomno leži v današnji situaciji madžarskega naroda nekaj tragike. L. 1848. je vel v Budimpešti mnogo zdravejši, naprednejši duh, kot veje danes. Današnja slepota Madžarov je nekaterim znak, da ta narod propada in da ne more ustvariti nič novega. In človeštvo je brezploden in škodljiv balast.

Sicer je stvar madžarskega naroda samega, kako si hoče urediti državo. Za Evropo — tako za zapadno kakor za vzhodno — pa ni brez pomena, kakšno pozicijo zavzame madžarski narod v družbi drugih narodov. Ker se njegova država razprostira v osrčju Evrope, ima tudi madžarski narod aktivno vlogo pri izgradnji novega sistema Evrope, mlade, povojne, demokratične Evrope.

Zato je politično važnega pomena, če ta narod odklanja vsake sodelovanje z drugimi demokracijami, zlasti z demokracijami malih držav. Zato ne more biti niti nam, neposrednim sosedom, niti drugim državam, ki priznavajo ideologijo Zveze narodov, popolnoma vseeno, kaj delajo Madžari in kaj hoče Madžarska.

Predstojajo volitve imajo velik pomen, ker bi jih reakcionarci radi izpremenili v manifestacijo fevdalno-konzervativnega političnega sistema. V tem so si edini Horthyjevi, Karlisti in večina manjših političnih skupin. Taka manifestacija pa bi bila hkratu demokracija proti evropski demokraciji.

Kajti jasno je to-le: Šele izza vojne so mogle narodne demokracije stopiti na plan. Tako v zmagovitih kakor tudi v premaganih državah se uveljavlja njihova politična misel, njihova državotvorno delo, njihova socialna aktivnost. Med temi demokracijami sprtih ali nezblizanih narodov se navezujejo ožji stiki.

ki: ekonomski problemi postajajo skupna zadeva vsem evropskim narodom; kulturne vezi se poglobljajo vedno bolj.

Takšna vstaja na obzorju Nova Evropa, antipod prejšnje fevdalistično-militaristične Evrope! Njeni koraki še niso sigurni, a nobenega dvoma ni, da se bo iz sedanjega kaosa ekonomskih in političnih sil moral izemiti nov sistem ali pa bo nastopila propast današnje civilizacije.

Madžarski narod se je v tem važnem času odpovedal sodelovanju z mladimi demokracijami. Njegove simpatije veljajo staremu režimu, čigar predstavitelj je bil močan vladar, bogat fevdalec, imperijalističen vojak. Madžarska ne išče zavezništva tam, kamor bi jo vodil njen sedanjí položaj, t. j. med malimi narodi. Madžarska ne išče sporazuma in miru. Klika vladanja željnih mogotcev zastruplja Madžare s sovraštvom. Nedotakljivost historične Ogrske, nerazdeljivost krone sv. Stefana — taka in podobna zgodovinska gesla najdejo danes na Madžarskem mnogo večji odmev kot pa gesla o novem političnem življenju, o evropski obnovi, o sporazumu in miru.

Nekako ob istem času, ko se bodo na Madžarskem izvršile volitve, se bo sestala mednarodna gospodarska konferenca v Genovi. Verjetno je, da bodo madžarski fevdalci zastavili ves svoj vpliv in skušali prikazati ekonomski problem svoje države v politični luči. — Trdili bodo, da se Madžarska ne more konsolidirati in razvijati v sedanjih skrajnih mejah. Ti glasovi in ti pritaženi, tihi upi nam zvane iz vodilnih madžarskih listov. Tudi Karliski še čakajo, obračajoč svoj Janusov obraz zdaj proti Angliji in Franciji, zdaj proti nemškimi in madžarskim reakcionarjem.

Izgleda pa, da se bodo Madžari prevarili tako v Genovi kakor na vseh bodočih konferencah. Svet ne bo imel več niti časa niti zanimanja za njihove večne tožbe po starih časih. Mala antanta se utrjuje vedno bolj, nove politične grupacije vstajajo, stare se pa izpreminjajo po novih načelih in potrebah.

Madžarska bo morala brezpogojno priznati veljavnost trianonske mirovne pogodbe in se zadovoljiti s svojimi sedanjimi mejami. Vse politične tradicije, vsa historična poezija in vsa romantika madžarskega fevdalizma ne pomaga nič. Madžari lahko vzdrže in goje svojo samostojnost samo v družbi drugih narodov, zlasti svojih sosedov.

Madžarska je na razpotju, tudi če se ne zaveda tega. Danes še preskušujejo stari politični machiavelisti moč in učinek svojih strupov; ni pa daleč dan, ko bodo doživeli drugo katastrofo v narodu samem. Madžarskemu državljanu se morajo odpreti oči; spoznati mora, da je svet drugačen in da ima njegov narod bodočnost edino le v družbi res demok-

kratičnih narodov ter da mu imperijalistične sanjarije samo škodujejo. Madžarska demokracija se mora dvigniti in z vedrim sijem resnice razgnati motne iluzije narodne romantike. Dokler pa na Madžarskem ne bo prave demokracije, bo ta država smodnišnica, katere se je treba izogibati in jo če le mogoče mirnim potem odstraniti iz bližnje miru in dela željnih demokracij.

Slovanstvo po svetovni vojni.

V reviji »Nové Čechy« prikazuje dr. Jan Červenka situacijo Slovanstva po svetovni vojni. Pred vojno so bile izmed 27 evropskih držav 4 slovanske (Rusija, Srbija, Črna gora in Bolgarija), 7 germanskih, 4 romanske, 1 s slovansko večino, a pod germansko nadvlado (Avstrija), 3 germansko-romanske in 4 drugonarodne. V slovanskih državah je živelo 79,6 odstotkov vseh evropskih Slovanov, 7,3 odstotkov je živelo v germanskih, romanskih in drugih državah, 13,1 odst. pa se je nahajalo v avstro-ogorski monarhiji. V primeri s temi številki so bili Germani mnogo na boljšem, ker so tvorili — izvzemši Nemce v Rusiji — samo 1,8 odstotno manjšino v tujih državah. Še ugodnejše je to razmerje za romanske države. Samo dva večja evropska naroda — Poljaki in Čehoslovaki — niso imeli svoje lastne države, ker je bila vsaka teh narodnosti razdeljena med tri države. Kar se Jugoslovenov tiče, so živeli v dveh samostojnih državah, dve tretjini pa ste pripadli Avstro-Ogrski. Svetovna vojna je zvelo izpremenila organizacijo Evrope zlasti glede Slovanov. Nastala je velika zedinjena Jugoslavija in dve novi slovanski državi: Poljska in Čehoslovaška. — Teritorialna izguba pa so zadele Rusijo in Bolgarijo in odrgale nekoliko slovanskih pokrajin. Največja izguba germanstva je v tem, da je bila Avstrija skržena in omejena na alpske dežele. — Nemčija je izgubila približno eno desetino svojega prebivalstva.

Slovanske države imajo sedaj za 20 milijonov več prebivalstva kot so ga bile imele pred vojno; njih površina pa se je zmanjšala za 223.000 kv. kilometrov. Germani imajo izgube, Romani kažejo prirast. V slovanskih državah živi sedaj okrog 96 odstotkov vseh Slovanov, torej za 23,5 mil. več kot pred vojno. — Ostalih 5,5 odstotkov se nahaja v zelo kritičnem položaju. Več kot polovica Slovanov, ki so pred vojno živeli pod tujo nadvlado, še ni osvobodena. Germani imajo v svojih državah 86,5 odstotkov vseh Germanov. V slovanskih državah živi štirikrat toliko Germanov kot Slovanov v germanskih. Število Slovanov je znatno poskočilo v romanskih državah

gotovo mnogo oprostil, čeprav morda ne vse. Dobil bi morda simpatije zanje, vendar pa bi ohranil svoje kritično stališče. Gotovo pa je eno, da bi ko bi se prilagodil njihovem življenju, izgubil vse romantične iluzije o njihovem narodu. S takim uvodom mi je prišel pripovedovati o ciganih nekdo, ki se je več časa intenzivneje bavil z njimi, priznal pa mi je, da je tudi on prišel pri svojih proučevanjih le do diletantskih rezultatov.

Samo živeč med njimi bi človek mogel razumeti oni sicer nerazložljivi nagon do večnega potepanja danes tod, jutri tam, brez hiše, brez pohištva in brez domovine vse dotlej, dokler jih smrt ne reši tega neprestanega romanja širom zemeljske krogle. V jarku ob cesti umirajo, njihovi preostali drugi jim izkopljejo zasilen grob, ženske ga omočijo s svojimi solzami in pot preostalih gre dalje; nihče se več ne spomni pokojnih, vsak sled za njimi je izbrisan. Zdi se, kakor da teče za neko stalno svrhu, kakor da se jim mudi, kakor da bi nekaj zamudili, če bi ne drveli dalje. Pravi mednarodni cigani se redkokdaj vračajo na eno onih mest, kjer so se že kdaj pojavili, ali po isti cesti, po kateri so že kdaj hodili. Njihova domovina je ves svet; življenje jim je stalno premena.

Kdo pozna one neštete tragedije, ki se skozi stoletja dan za dnem odigravajo med cigani? Nihče. Oni nimajo zgodovine, ne vodijo kronike. Iz njihove sredine se še ni rodil pesnik, ki bi ovekovečil

(Italija in Rumunija). Slovanji so tedaj po številu pridobili, vendar pa vojna ni izpolnila njihovih upov, ker moramo teritorialne izgube Rusije in Bolgarije kakor tudi razne izgube na mejah sedanjih slovanskih držav prišteti k težkim pasivam.

Od v Evropi živečih Čehoslovakov jih je pripadlo lastni nacionalni državi 92 odstotkov, Poljakov 87 odst., Jugoslovenov 93 odst., Bolgarov 75 odst., Rusov 92 odst. lužički Srbi (105.000) so ostali v Nemčiji. Posledica svetovne vojne je tudi, da se je silno ojačil slovanski separatizem (Ukrajinci, Hrvati, Slovaki). Avtor sklepa, da je bodočnost Slovanstva še vedno nejasna.

Politične vesti.

* Zakonodajni odbor narodne skupščine je v seji 7. t. m. sklenil, da vzame poročilo pododbora za upravno razdelitev države v vednost in da sam konča preostalo delo. V razpravi so se izjavili klerikalci dr. Hohnjec, dr. Simrak in Zebot proti načrtu, istotako zemljoradnik Lazič; socialist Kristan je za to, da velikega župana voli narod.

* Dogodki na Reki in Italiji. Italijanska vlada je sklenila, da revolucionarne vlade na Reki ne priznava, ker je to v nasprotju z rapalsko pogodbo. Poslala je na Reko poslanika Castellija, ki ima nalogo, odrediti, da se odvzamejo potni listi vsem, ki nimajo reškega meščanstva, da se odstranijo z Reke tujci, da se poostri obmejna služba in da se razoroži civilno prebivalstvo. Jugoslovanska reška stranka je zaprosila beograjsko vlado, da zaščiti Reko pred uničenjem in da osigura varnost življenja Jugoslovanov na Reki.

* Predsednik Masaryk o manjšinah. Predsednik čehoslovaške republike Masaryk je izjavil v intervjuu z dopisnikom madžarskega lista »Jövő« o problemu manjšin nastopno: Manjšine ščitijo že mirovne pogodbe. Po njegovem mnenju pa se postopanje z manjšinami ne da urediti pavšalno, ker ima sleherna manjšina svojo lastno strukturo, ki je odvisno od njene kulturne stopnje in višine njenega zgodovinskega razvoja. Mi pa ne maramo — je dejal predsednik nobenega razarodovanja. Ne vidim, da bi se madžarsko manjšino narodnostno zatiralo. Na to je opozoril na razlike med prejšnjim režimom madžarizacije in sedanjim težimom, ki daje Slovakom vse pravice v šolah in uradih.

* V Rumuniji je pri volitvah v senat zmagala z ogromno večino Bratianova liberalna stranka.

* Vladna kriza na Angleškem tudi še včeraj 7. t. m. ni bila rešena in se računa še vedno z možnostjo demisije Lloyda Georgea. Za njega se je v svojem

velike epizode njihovega življenja. Njihove pesmi — katerih imajo obilo — se ne vračajo, ne ustaljujejo, nihče jih ne zbira. Vsak dan jim rodi nove pesmi, improvizirane »momentane posnetke«, katere danes dobrovoljno zamečejo žalostne in slabe spomine včerajšnjega dne. Dušo tega malega raztresenega naroda vlada neprestano neodoljiva strast do pomikanja dalje in dalje, a pri tem ga obhaja ena edina misel: preč od starrega — deloma iz praznoverja, deloma pa iz življenske potrebe. Mnogo držav je že poizkusilo z nasilnimi odredbami zatreti ta njihov nagon, toda z večjim uspehom še nobena. Oni cigani, katere se je prisilnim potom zadržalo na mestu, so začeli polagoma propadati ter giniti v neizmernem hrepenenju po novem potovanju.

Ako vprašamo cigane, odkod so prišli, odgovore: Ne vemo! Kako pa naj bi tudi vedeli? Oni nimajo nikakega niti zgodovinskega, niti literarnega izročila. V eni sami njihovi pripovedbi se nahaja dih tega izročila. Nekega dne so se krog ciganov zbrali Romuni ter se jim pričeli rogati. Tedaj jim je star, siv cigan pripovedoval, kako je njihov nekdanji vladar, davno, davno v prošlih dobah plul po morju s svojo ladjo od vzhoda proti zapadu ter — utonil. Toda ta ponesrečen car se bo nekega dne zopet vrnil ter osnoval veliko cigansko carstvo. Podobne pravljice poznajo tudi cigani v centralni Rusiji ter na Španskem. Druga ga nič.

velikem govoru 7. t. m. izjavil njegov nekdanji najljubši nasprotnik Balfour

Zanimivosti.

Pomorski častnik z dvema ženama. — »Umri sem«. — Čuden jaguar.

Sarajevska »Večerna pošta« prinaša sledečo senzacionalno vest: Pred pravoslavnim cerkvenim sodiščem v Sarajevu se vrši razprava za razporoko med nekim bivšim pomorskim častnikom in njegovo ženo. Iz materijala, katerega je izročila nasrečna žena, katere je bila nekoč zamamila modra uniforma pomorskega častnika, sodišču se doznavajo interesantne podatke. Ta častnik je imel zakonito ženo in troje otrok. Takoj po poroki pa je prišel razmerje z nekim dekletom v Splitu, ki mu je rodilo nezakonsko dete. To svojo izvenzakonsko ljubico pa je uveril, da je še samec, se odpeljal z njo na Reko ter se tam tudi z njo poročil. Po tej drugi poroki je pobral denar obeh žen ter izginil. Prva žena, sedanja tožiteljica pa ga je s pomočjo svojega brata vendarle našla. Pri tem pa jo je napadel ter ranil z brivskim nožem na obrazu, za kar je bil obsojen na 6 mesecev zapora.

V vedno zakajeni staromeški krčmi »Alla taverna di fumo« v Trstu se je nahajala pred par dnevi družba ljudi, ki pijejo običajno četrtinke na upanje. Ko so se ti pivci počeno nasrkali vina, so pričeli kolovratiti po krčmi ter prepevati na vse grlo s hripavim glasom. Kdo ve, kaj je padlo pri tem enemu izmed njih na pamet, da je začel brez vsakega povoda zmerjati nekega drugega, sicer mirnega gosta. Ta ga je nekaj časa molče poslušal, potem pa mu je prišel odgovorjati, toda ne z besedami, ampak s pestmi. Vnel se je pretep, ki je trajal precej časa, ker ju ni nihče miril. Ker pa mora biti vsake stvari enkrat konec, je močan gostilničar prijel enega izmed pretepačev ter ga vrgel skozi vrata. Ko je priletel zunaj na tlak, je prišel vpiti »Mrtev sem! Ljudje, ki so prišli mimo, so priskočili k njemu, misleč, da je res »mrtev«. Ko pa so videli, da je le pobit, so poklicali rešilni oddelek, ki mu je obvezal prerahljane ude.

Nekega večera je stopil nek španski plemič iz Kordove v manažerijo, kjer ga je očarala lepa mlada krotiteljica divjih zveri, ki je silno pretepeala čedo jaguarjev. Informiral se je ter izvedel, da pripada dobri madridski družini, ki pa jo kljub vsem naporom ni mogla odvrti od tega čudnega posla. Zvedel je obenem tudi, da je njena preteklost nemadeževana. Plemič, ki je bil zaljubljen do ušes, je ponudil lepi krotiteljici svojo roko, katero je ta tudi sprejela ter

Da nam ni ciganski jezik ohranil važnih znakov, bi si danes lahko zamenjali glave, odkod je prišel ta čuden narod. Po njihovem jeziku pa se da sklepati, da so došli gotovo iz Indije. Potujoč po raznih jezikovnih ozemljih, so sprejeli v svoj jezik polno tujk, po katerih je mogoče ugotoviti pot njihovega preseljevanja. Na podlagi nekaterih refleksivnih znakov njihovega jezika, sličnih srednjeindijskim dialektom se smatra, da so cigani zapustili svojo prvotno domovino ob Bramaputri v desetem ali enajstem stoletju po Kristu. Na svoji poti proti zapadu so dospeli do maloazijske obale ter se dalje časa ustavili v Grški, ki jim je bila — kakor se more trditi — druga domovina; v njihovem jeziku se nahaja nevarjetno mnogo grških elementov. Naš veliki slavist Miklošič je temeljito proučil ciganski jezik ter na podlagi svojih raziskav ugotovil, da so se cigani na svojem preseljevanju ustavili dalje časa v dveh zamajah, to je v Perziji in v Grčiji. Radi tega bi lahko rekli in to torej tudi upravičeno, da je evropska domovina ciganov — Balkan. Dokumentarno pa je njihovo bivanje dokazano le na Kreti in to l. 1322. — kar je obenem najstarejša vest o ciganih. Nek benečanski dokument iz l. 1346 pravi, da so se nahajali tedaj cigani na otoku Krfu ter na nasproti ležeči celinski obali

(Konec prihi.)

Cigani.

Kot vjetniki v Rusiji smo šli nekega dne na izprehod ter se precej oddaljili od mesta. V bližini neke vasi nam je prišla nenadoma nasproti karavana ciganov. Med nami se je nahajal tudi nek uradnik, vjet v Przemyslu ter oblečen v huzarsko uniformo. Bili smo najmanj 2000 km daleč od Madžarske in Rumunije, zato ni čudno, če smo se začudili, ko so ti cigani navalili na našega v huzarsko uniformo oblečenega tovariša ter ga obsuli s celo ploho vprašanj v madžarsčini in romunščini. Povedali so, da so bili nekoč tudi na Madžarskem in v Rumuniji, sedaj pa da potujejo proti jugu, ker se bliža jesen in ž njo huda ruska zima.

Zagonefen narod so cigani. Nihče jih še ne pozna docela. Radi tega jim ljudje podtikajo vse mogoče, jih dolže vseh raznih stvari, čeprav morda v resnici niti najmanjše niso krivi. Mnogi so že poizkusili razkriti to zagonefko, pri svojih raziskovanjih pa so postopali večinoma preveč »znanstveno«, gledali na cigane z akademične višine, zato niso dosegli pravih uspehov, pa tudi drugi, ki so morda imeli več sreče, so proučili kvečjemu samo majhen odrostek velike ciganske večje. Kdor bi hotel res do dobra proučiti življenje in dušo ciganov, bi moral sam za nekaj let postati »cigan« ter se vživeti v njihovo nemirno življenje. Tako bi res temeljito spoznal ta narod ter mu

postala njegova žena. Seveda se mlada grofica po poroki ni več pečala s krotehjem jaguarjev. Osem dni po poroki so se razšli svatje in od tega dne ni več mesecev nihče več videl mladega moža. Čez par mesecev pa je prišel plemič nekoga dne na sodišče ter vložil tožbo za razporoko. Mlada grofica se namreč ni mogla odvaditi svojega prejšnjega poklica, zaprla je v sobo mesto jaguarja svojega moža ter ga za zabavo — pretepala z bičem, kakor prej zveri. Mladi jaguar pa se je, ko se mu je ponudila ugodna prilika, pretvoril v zajca ter pobegnil k sodišču.

Dnevna kronika.

— Miroslav Malovrh f. V torek popoldne je umrl v zavodu za umobolne na Studencu bivši glavni urednik »Sl. Naroda« Miroslav Malovrh. Umrl je pozabljen in zapuščen od vseh, kakor že navadno umira slovenski kulturni delavec, ki ni znal napraviti karijere. Malovrh je bil bojevnik za napredne ideje, žurnalista ostrega peresa, kakoršno je bilo potrebno v naši zadnji »dolini šentflorjanski«. S svojim peresom je kot žurnalista in kot pripovednik zastopal isto tendenco: razvneti je hotel duhove in pripraviti tudi v zaspani slovenski družbi, tla za novo napredno kulturo. Leta 1917 je stopil v zaslužni pokoj. A tu mu je odpovedal službo oni organ, katerega je največ uporabljal v svojem življenjskem boju: um! Zaprl so ga bili v dom nesrečnih in obupanih, kjer je živel svojim fiksnim idejam. Šele čez več let je duševni smrti sledila telesna smrt. Bodi mu lahka domača zemlja!

— Bolnišnice zapirajo! Pod tem naslovom objavlja včerajšnja »Jugoslavija« članek, v katerem pravi, da je zaprtje bolnic odredila vlada v Beogradu. V očigled tako drzni mistifikacije moramo konstatirati, da je dotično odredbo izdala pokrajinska uprava ozir. zdravstveni odsek v Sloveniji, ne da bi bila centralna vlada o tem sklenila in — vedela. Značilno je pri tem, da se je odredila zatvoritev bolnišnic na bivšem Štajerskem in nobene na bivšem Kranjskem. To oboje za danes samo kratko ugotavljam! Prihodnji dnevi bodo prinesli v mučno zadevo še več jasnosti!

— »Pravi napredek — etični napredek«, piše na nekem mestu Masaryk. Te besede veljajo zlasti za našo dobo. Etično pa bomo napredovali, če se bomo postavili v bran proti demoralizaciji, ki razjeda narodovo duševno in fizično moč. V to svrhu organizirajo naši plemeniti možje vseh prepričan in socialnih struj gibanje za moralni preporod. Tudi v Mariboru se vrši v nedeljo ob pol 10. uri (v kazinski dvorani) velik ljudski shod za moralni preporod našega naroda. Nobenemu resno in trezno mislečemu človeku, ki se zna pogledati v današnji položaj, ni treba razlagati, kako važno in nujno potrebno je, da se tudi v naši domovini začne s smotrenim delom za pravi, t. j. moralni, etični napredek. Upamo, da bo udeležba obilna in iz vseh slojev. Danes opozarjamo na ta shod zlasti okolice in pričakujemo, da ga posetijo prijatelji preporodnega gibanja iz vseh bližnjih in daljnih krajev. Pripravljali odbor.

— Pevsko društvo »Obmejni zvon« v St. Ilju v Slov. gor. priredi dne 19. III. 1922 svoj drugi občni zbor za leto 1922 v gostilniških prostorih g. Sfiligoja v St. Ilju.

— Seznam prekmurskih občin z vsemi najvažnejšimi statističnimi podatki zlasti s popolnim imenikom vseh prekmurskih občin in vasi v slovenskem, madžarskem in nemškem jeziku ter prekmurskem narečju je dobiti za ceno 6 dinarjev pri okrajnem glavarstvu v Murški Soboti.

— Delavske stavke v ljubljanski okolici. Predvčerajšnjim je izbruhnila stavka v konzervni tovarni »Impex« in v usnjarski tovarni »Indus« na Vrhniki. Ob istem času je začelo stavkati delarstvo tovarne za lesne izdelke »Vintgar« na Gorjah pri Bledu.

— Devetnaest milijonov Rusov obsojenih na smrt. V Parizu se mudi te dni znani organizator mednarodne pomoči stradalci Rusiji, dr. Fridtjof Nan-

sen, načelnik mednarodnega rdečega križa. Pred številno pariško publiko je priredil več predavanj, da bi opozoril francosko javno mnenje na strašne razmere, ki danes vladajo v stradalcih delih Rusije. Navedel je strašno dejstvo, da je lakota prizadela 33 milijonov ljudi. Od teh je 19 milijonov mož, žena in otrok naravnost obsojenih na smrt.

Sprememba voznega reda.

Od 10. marca naprej vozijo sledeči vlaki:

a) Maribor gl. k. — Ljutomer (mesto dosedajnih):

VI. 70.-b-I/1821 odhod iz Maribora gl. k. 6:20 prihod v Ljutomer 10:19
VI. 74.-b/1825-b odhod iz Maribora gl. k. 17:16 prihod v Ljutomer 20:57
VI. 1822-b/71-b odhod iz Ljutomera 6:07 prihod v Maribor 9:53
VI. 1826/77 odhod iz Ljutomera 16:47 prihod v Maribor 20:52

b) Maribor gl. k. — St. Ilj. (mesto dosedajnih):

VI. 70.-b-II odhod iz Maribora 6:30 prihod v St. Ilj. 6:53
VI. 72 odhod iz Maribora 12:41 prihod v St. Ilj. 13:34
VI. 71 odhod iz St. Ilja. 7:13 prihod v Maribor 7:35
VI. 75 odhod iz St. Ilja. 13:43 prihod v Maribor 14:06

c) Maribor gl. k. — Dunaj (na novo upeljani):

VI. 36 odhod iz Maribora 8:00 prihod v Graz 11:17
VI. 31 odhod iz Graza 16:32 prihod v Maribor 19:32

Med postajami Maribor gl. k. Pesnica in St. Ilj. prevažajo potnike St. Iljski in Ljutomerski vlaki.

Mariborske vesti.

Maribor 8. marca 1922.

Koledarček.

8. marca, sredo, (Ivan). Ob 20. uri kemični tečaj; predava prof. Pirnat o osnovnih zakonih kemije.

9. marca, četrtek. (Frančiška) francoski tečaj ob 18. uri v moškem učiteljskem. — »Ljudska knjižnica« posluje od pol 19. do pol 20. ure v Narodnem domu.

10. marca, petek (40 muč.) Ljudska univerza: ob pol 20. uri v mali kazinski dvorani; predava docent dr. Matko o sredstvih človeškega organizma v borbi proti bolezni.

11. marca sobota. (Heraklija) »Ljudska knjižnica«, mladinski oddelek, od 18. do 19. ure.

12. marca, nedelja. (Gregor) ob pol 10. uri predpoldne velik ljudski shod v kazinski dvorani za moralni preporod. (Glej tozadevno notico!)

— Naznanjene kulturne prireditve:

12. marca: velik ljudski shod za moralni preporod (kazinska dvorana, začetek ob pol 10. uri).

13. marca: koncert komornega kvarteta Zika, odlična koncertna prireditev v Mariboru (v Götzovi dvorani, ob 20. uri).

— m. Zdravniško društvo v Mariboru vabi vse svoje člane in prijatelje društva na izredni obč. zbor, ki se vrši v soboto dne 11. t. m. ob 19. uri (7. uri zvečer) v hotelu »Pri zamorcu« v Mariboru. Na dnevnem redu je pred vsem vprašanje, kako stališče naj zavzamemo zdravniki napram nevarnosti, da se nam zaprejo bolnice v mariborskem okrožju.

— m. Češki večer v Mariboru. G. generalni konzul dr. Beneš je naznanil tukajšnjemu poverjeniku Českoslov.-jugoslov. lige g. drju Reismannu, da pride v Maribor koncem marca. Kakor znano, bo g. dr. Beneš govoril na Češkem večeru, katerega priredi omenjena liga. Govoril bo tudi g. dr. Triller. Opozarjamo vnovič na to velevažno prireditev.

— m. Veliki ljudski shod v Götzovi dvorani. Jutri t. j. v četrtek dne 9. t. m. ob 7. uri zvečer se vrši v Götzovi dvorani veliko javno zborovanje, ki ga sklicuje koalicijski odbor železničarjev. Dnevni red: Draganja in zahteve

železničarjev. Na ta shod so vabljeni vsi stanovi brez razlike spola in pristaši vseh strank.

— m. Cerele français. Ustanovni občni zbor društva bo v četrtek, dne 16. marca t. l. ob 19. uri na moškem učiteljskem. Glasovalno pravico bodo imeli vsi, ki bodo do tedaj sprejeti kot člani in bodo vplačali vsaj vpisnino. Pripravljali odbor.

— m. Kemični tečaj. Prihodnje predavanje se vrši v sredo, dne 8. t. m. ob 18. uri zvečer v realki. Predava g. prof. Pirnat o osnovnih zakonih kemije.

— m. Srečke Kola jugoslov. sester. Tukajšnje Slov. žensko društvo ima v razprodaji še večje število srečk Kola jugoslov. sester. Opozarjamo še enkrat vse zainteresirane, da bo žrebanje nepreklicno zadnjega marca (na srečkah označeni datum tedaj ne velja). — Upamo, da naši narodni krogi ne bodo pokazali mlačnosti napram tako važnemu društvu kakor je Kolo jugoslov. sester in da bodo v zadnjem trenutku pokupili vse srečke. Do 15. t. m. bi morale biti srečke že razprodane.

— m. Dar. V prid »Kola jugoslov. sester« in za ubožne učence v Kamnici sta darovala g. ravnatelj A. Križnič 1000 Din. ter g. P. Brenc, bančni uradnik 100 Din. Srčna hvala.

— m. Zaprl so telkom torika 7. t. m. 4 moške in eno žensko, ki so se vsi brez posla klatili po mestu, ne da bi resno iskali dela.

— m. Neumno šalo si je dovolil te dni neki tukajšnji pek, ki je pozval neko žensko, naj odstrani v Urbanovi ulici najdeno žico električne napeljave. — Žensko je električni tok vrgel na tla in onesvestil, in tudi neki moški, ki ji je hotel pomagati, je dobil težke udarce elektrike. Rešila ju je oba šele tretja oseba, ki je znala z žico ravnati. Ne dotikajte se z golimi rokami ali s kovinskimi predmeti pretrganih električnih žic, ker je lahko smrtonosno!

— m. Ni se jima posrečilo. Te dni je posestnik nedavno pogorelega paromlina dr. Franz prejel pismo, v katerem nepodpisan individuj sporoča, da mu izda ime onega, ki je zažgal njegovo mlin, če položi pri neki tukajšnji kavarni znesek 800.000 dinarjev. Dr. Franz je obvestil o tem policijo, ki je poslala v dotično kavarno detektiva, kateri pa ni našel nič sumljivega. Neposredno na to je dobil dr. Franz drugo pismo, v katerem se ga svari, češ, naj ne zasleduje z detektivi odpošiljatelja dotičnega pisma, ker na ta način ne bo nikdar izvedel zanimivih podatkov o krivem požaru. Zahtevani znesek pa naj odda v tobačni trafiki (ime je označeno). Včeraj se je detektiv, ki je imel nadzorstvo v dotični trafiki, posrečilo izslediti pisca teh pisem. V trafiko je prišla natakarija dotične kavarne, Stefanija Kritzerjeva in vprašala, ali je dospela kakšna pošiljatev. Kritzerjeva je bila takoj aretirana. Pri zaslišanju je izjavila, da jo je poslal neki gost, navsezadnje pa je priznala, da je to goljufijo poskušal izvesti njen ljubček Karel Lorber; s katerim živi v konkubinatu. Kmalu na to je bil aretiran tudi Lorber in izročen sodišču radi poskušane goljufije.

— m. Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub-baru«.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Sreda 8.: »Raskolnikov«. Ab. B.
Četrtek 9.: Zaprti.
Petek 10.: »Poljska kri«. Gostovanje gosp. Arnošta Grunda. Abon. A.
Sobota 11.: »Mam'zelle Nitouche«. Gostovanje Arnošta Grunda. Abon. B.
Nedelja 12.: Ob pol 15. uri »Pogumni krojaček«. Otroška. — Ob pol 20. uri »Pücher«. Izven abon.

— Dramatična šola Narodnega gledališča. Pouk dramatične šole se vrši v četrtek, dne 9. marca ob pol 20. uri.

Kultura in umetnost

— x. Restavracija Dioklecijanove palače v Splitu. Splitska mestna občina se je lotila velike akcije — restavracije Dioklecijanove palače. V ta namen se je

osnoval poseben odbor, ki je razpisal natečaj za tri najboljše osnutke restavracije palače. Do natečaja imajo pravico vsi jugoslovenski arhitekti. Nagrade znašajo prva 30.000; druga 20.000, a tretja 10.000 kron. Ideja restavracije Dioklecijanove palače, o kateri smo svoječasno govorili že obširneje v podlistku našega lista, je lepa in bi jo bilo treba le pozdraviti, vendar pa dvomimo, da bi se jo dalo v doglednem času realizirati, ker bi stroški za obnovo znašali milijarde, katerih pa ne zmore niti splitska občina, niti naš narod ali država.

Gospodarstvo.

— g. Cene tobačnim izdelkom (tobaku, cigaretam in smodkam), je monopolna uprava te dni čez noč zopet občutno zvišala.

— g. Glede regulacije plačil za inozemstvo (moratorija), so se zastopniki radikalne in demokratske stranke v navzočnosti finančnega ministra Kumanudija sporazumeli, da zakon še ne pride pred skupščino.

Sport.

— : Otvoritev pomladanske sezone. Minulo nedeljo se je otvorila pomladanska sezona z training igro med »Mariborom« in MAK-om.

— : Olimpijske igre leta 1924 v Parizu. Za stavbo olimpijskega stadiona je francoska vlada darovala 10 milijonov frankov. Stadion se stavi v Parc de Prince pri Parizu.

— : Češkoslovaška : Italija 1:1. Tekma nogometnih reprezentanc, ki se je vršila v Turinu, je izpadla neodločeno. Čehi niso postavili svojo kompletno reprezentanco.

Porotno sodišče.

Maribor, 7. marca 1922

Sin ubil očima.

Nesrečni slučaj je spravi na zatoženo klop 21-letnega, dosedaj nekaznovanega Alojza Novaka iz Stanovnega, ki se je danes zagovarjal pred mariborsko poroto radi uboja svojega očima. — Njegova mati se je ponovno omožila s Antonom Vilharjem. V Stanovnem ima jo lepo posestvo ter so vedno živeli v najlepšem miru. Med očimom in bratom Alojzijem in Francom Novakom niti bilo nikdar preprirov ali sporov.

Dne 23. novembra l. l. sta vozila brata od Sv. Tomaža v vinograd svoje matere na Strežetino kolje. Pod bregom sta polovico tovara odložila, da ne bi mučila živine. To pa očimu, ki je bil tega dne malo več opit, ni bilo po volji ter ju je ošteval. Ko sta sedela pri večerji, je zopet prišel očim ter ju začel radi tega ponovno oštevati in zmerjati. Razbijal je po mizi, da je razbil večerjo, končno pa celo vzel nož, ter se izrazil, da jima bo že pokazal. To pa je obtoženega Antona Novaka tako razkačilo, da je skočil skozi kuhinjo na dvorišče ter pograbil gnojni kramp in stopil proti očimu, ki je prišel za njim iz kuhinje. Pred kuhinjskimi vrati je udaril očima po glavi s tako močjo, da se je ta zgrudil na tla. Tri tedne potem je očim vsled zadobljene poškodbe umrl. Obtoženec se je zagovarjal, da ni imel namena očima udariti po glavi, temveč po roki, da bi mu izbil nož. Porotniki so glavno vprašanje na uboj s sovražnim namenom zanikali ter potrdili le drugo vprašanje glede prestopa zoper telesno varnost, vsled česar je bil Novak obsojen na osem mesecev strogega zaporu in v povračilo sodnih stroškov. Razpravo je vodil s. s. dr. Posega, obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Hojnik, obtoženec pa je zagovarjal dr. Sernee.

Maribor, 8. marca

Carinik Nepomucki pred poroto.

Danes se je vršila obravnava proti znanemu cariniku Francu Nepomucki, ki si je kot šef kazenskega odseka mariborske carinarne prisvojil in pridržal razne zneske, ki bi jih bi moral oddati blagajni. Razprava bi trajala najbrž pozno v noč in bomo jutri prinesli obširneje poročilo.

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figdor, Prevel: R. R.

(Dalje.)

(38)

»Torej vendar!« mrmra Kien-Lung. »Čarovnik ga ima, nihče drugi. Kako je mogoče, da nismo že prej mislili na to!«

Posvetovanje. Ali naj gredo nazaj k Makombi zahtevati zemljevid, edini kažipot do skrivnosti, da zaklada?...

Toda ali more sploh Makombe pomagati, tudi ako hoče? Kdo more starca siliti, da vrne »čarovnjaka«, ako je enostavno utaji? Verjetno je le eno, da bi povratek pomenil lahko nasilen konec ekspedicije. Starec bi jih bil s svojimi pripadniki lahko zahrbtno napadel in pobil.

Ali naj gremo dalje brez zemljevida?

»Jaz sem zato, da gremo vkljub temu dalje,« reče konzul, ki tudi sedaj ne izgubi glave, »mi vemo, da je Fura naš cilj, do katerega moramo priti, kajti mesto kraljice mora ležati tik za njim. Na vse zadnje pa, če nam vse izpodleti, se itak še lahko vrnemo nazaj v Misongve h kralju Makombe, da ga poprosimo za pomoč. Druge rešitve ni!«

Mavda mu pritrdi, kljub izgovoru Kien-Lunga, ki se ne strinja s tem potovanjem v negotovost.

Konzul skliče skupaj vodnike ter jih vpraša, če poznajo pot do Fura, ki leži še vedno skrit za gorami na severu. Vodniki priključajo. Pot poznajo, seveda, in tuji se jim lahko čisto mirno zaupajo.

In tako gre karavana zopet dalje.

Pokrajina postaja vedno bolj divja, vedno bolj gola, vedno bolj mrtva. Povsod širle kvišku le razvaline in gole skale. Pot postaja vedno bolj utrudljiva ter se končno čisto izgubi. S težavo vlečejo voli težke voze preko nrtin in kamenja.

Zvečer četrtega dne se morajo ustaviti ne da bi bili le enkrat napojili žejne živali. Že od prejšnje noči so vodne vreče prazne. Konzul pošlje spremljevalce v okolico, da poiščejo vodo, a njihovih muzejčičih se obrazov ne zapazi. Pa tudi tega ne opazi, da privlečejo črne, ko on, Mavda in Kien-Lung od napora in žeje izmučeni zaspe, iz skritega kota voza posodo polno vode, s katero se napajajo.

30.

Napočil je naslednji dan. Neusmiljeno pripeka solnce na golo pokrajino.

Le s težavo se držita še konzul in Kien-Lung pokoni, pa tudi konji postajajo vedno bolj onemogli.

(Dalje prihodnjik.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Stanovanje iz dveh sob, kuhinje in male sobice z elektr. razsvetljavo v bližini sodnije se zamenja z isto tako velikim v bližini kavarne »Beograd«. Naslov v upravnstvu »Tabora«. 369 2-1

Enonadstropna hiša se prodaja. Kupec se lahko takoj vseli. Prečna ulica 4. 367

Lepa stenska ura se prodaja. Stumberger, krojač, Meljska cesta. 368

Dobro ohranjena prsna konjska oprema, vse iz črne usnje, se prodaja pri g. Reibenschuh, gostilničarju na Pobrežju. Istotam se prodaja tudi voz in nova težka konjska oprema. Cene po dogovoru. 362 2-1

Otomana se išče na posodo proti mesečni odškodnini od 150 K. Obraba minimalna. Ponudbe pod »Mrčesa prsto« na upravo »Tabora«. 366

Na prodaj: 1 postelja z zimnico in nočna omarica z marmornato ploščo. Naslov pove uprava. 358 2-2

Žepne ure, precizijske in stenske popravila najsolidnejše tvrdka R. Bizjak, Maribor. Gospodarska ulica 16. 64

Pozor!

Kupujem vsako množino suhega 365

bukovega oglja.

Ponudbe: Ščeklič, Maribor

Pristopajte
k Jugoslovnski
Matici.

Ne pozabi naročnino!

Protituberkulozna liga v Mariboru
išče

oskrbovalne sestre

za novo ustanovljeno oskrbovališče v Mariboru. Glavni pogoji: Znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, primerna izvežbanost v bolezenski oskrbi in spretnost občejanja s preprostim ljudstvom. Plača po dogovoru.

Prošnje je nasloviti na Protituberkulozno ligo v Mariboru, okrajno glavarstvo. 364

OBJAVA.

Ker 50. redni občni zbor Jugoslovanske Union-banke, (preje Mariborske eskomptne banke), določen na 25. marca 1922 v »Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« ni mogel biti pravočasno objavljen, se vrši

50. redni občni zbor

Jugoslovanske Union-banke

(preje Mariborske eskomptne banke)

dne 2. aprila 1922 ob 10. uri dopoldne v Beogradu, hotel »Srbski kralj«.

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1921 in sklepanje o tem poročilu.
2. Poročilo in sklepanje o bilanci za poslovno leto 1921.
3. Poročilo nadzorstva in sklepanje o podelitvi absolutorija.
4. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
5. Sklepanje o predlogu upravnega sveta na razdružitev družbe in njeno fuzioniranje z Slavensko banko d. d. v Zagrebu.
6. Slučajnosti.

Maribor, dne 11. februarja 1922.

Upravni svet Jugoslovanske Union-banke
(preje Mariborske eskomptne banke).

§ 11. družbenih pravil. Občni zbor sestoji iz onih delničarjev, ki posedujejo vsaj 25 delnic in ki te delnice s še nezapadlimi kuponi vsaj 6 dni pred občnim zborom založijo pri družbeni blagajni v Beogradu, ali pri podružnicah v Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Kranju, ali pri ekspoziturah v Gornji Radgoni in Skofji Loki. Posest vsakih 10 delnic dovoljuje en glas. Več delničarjev, ki imajo manj kot 25 delnic, more izbrati izmed sebe skupnega zastopnika, ki ima pravico glasovati na občnem zboru, če zastopa 25 delnic. Število glasov ni omejeno. 368